

Granskning av kommunens bidrag till föreningsliv och studieförbund

Revisionsrapport

Eskilstuna kommun

KPMG AB

2020-08-18

Antal sidor 17

Antal bilagor 1

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
2.1	Syfte och revisionsfrågor	5
2.2	Avgränsning	6
2.3	Revisionskriterier	6
2.4	Projektorganisation	6
2.5	Metod	6
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Bedriver kultur- och fritidsnämnden arbetet med bidrag till föreningar och studieförbund på ett ändamålsenligt sätt?	7
3.2	Vilka rutiner förekommer i kultur- och fritidsnämndens beslutsprocess avseende bidrag till föreningar och studieförbund och hur ser ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning ut?	9
3.3	Är kultur- och fritidsnämndens uppföljning av den interna kontrollen gällande bidrag till föreningar och studieförbund tillräcklig?	10
3.4	Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende föreningsbidrag?	12
3.5	Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till studieförbund?	14
3.6	Hur säkerställer kultur- och fritidsnämnden att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts?	14
3.7	Vilken kunskap har kultur- och fritidsnämnden till att mottagare av kommunala bidrag även tar emot bidrag från andra aktörer/nämnder i kommunen? Vilken kontroll utövar kultur- och fritidsnämnden i detta avseende?	16
3.8	I vilken utsträckning tar kultur- och fritidsnämndens bedömningskriterier, avseende bidrag till föreningar och studieförbund, utgångspunkt i av kommunfullmäktige beslutade mål?	17
3.9	Hur görs prioriteringar mellan olika former av idrottsutövning (t.ex. barn/ungdom kontra vuxenidrott, elit/bredd och kvinnligt/manligt) vid bidragsbedömning?	18
3.10	Hur görs prioriteringar mellan olika former av kulturaktiviteter?	19
3.11	Hur bedrivs prioriteringsarbetet med stöd till studieförbund?	20
	Bilaga 1 – Granskade dokument och intervjupersoner	22

1 Sammanfattning

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Eskilstuna kommun fått i uppdrag att granska kommunens bidrag till föreningsliv och studieförbund. Granskningen har syftat till att bedöma om kultur- och fritidsnämndens process för beslut om föreningsbidrag är ändamålsenlig när det gäller att säkerställa att bidrag till föreningar och studieförbund bidrar till att nå av kommunfullmäktige beslutade mål. Granskningen ingår i revisionsplan för år 2020.

Eskilstuna kommun fördelar årligen bidrag till ideella föreningar och studieförbund som ett sätt att tillgängliggöra kultur- och fritidsaktiviteter, men också i syfte att nå kommunens övergripande mål. I Årsplan 2020 framhålls till exempel att *”kulturens olika delar ska stärkas och ges en mer framträdande roll i Eskilstuna kommun. Ideella krafter och engagemang ska lyftas fram och konsumtionen av kultur ska öka som ett sammanhållande kitt i samhället.”*

Vår granskning visar att det finns en påtaglig brist på riktlinjer, rutiner eller andra styrdokument som beskriver kultur- och fritidsnämndens inre arbete avseende bidrag till föreningar och studieförbund. Därutöver konstaterar vi att det utifrån dokumentationen inte går att få en klar bild av hur ansvaret mellan nämnd och förvaltning regleras i det vardagliga arbetet. Det är otillfredsställande att arbetet, som det uppges, mer utgår från praxis än fastställda rutiner.

Därutöver är vårt helhetsintryck och sammanvägda bedömning att uppföljningen av den interna kontrollen avseende bidrag till föreningar och studieförbund vid kultur- och fritidsnämnden brister. Det saknas bland annat rutiner eller annan styrdokumentation som syftar till att säkerställa att uppföljningen av den interna kontrollen sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

Avslutningsvis bedömer vi att det är en anmärkningsvärd brist att det inte finns dokumentation som tydligt beskriver ett så grundläggande förhållande som hur övergripande principer tillämpas i kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till föreningar och studieförbund.

Mot denna bakgrund är vår revisionella bedömning att kultur- och fritidsnämndens process för beslut om föreningsbidrag har brister när det gäller att säkerställa att bidrag till föreningar och studieförbund bidrar till att nå av kommunfullmäktige beslutade mål.

Rekommendationer

Med anledning av ovanstående rekommenderar vi kultur- och fritidsnämnden att:

- att utveckla och fastställa en ändamålsenlig dokumentstruktur. Denna dokumentstruktur bör särskilt tydliggöra nämndens konstitutionella utgångspunkter, arbetsordning, processer och rutiner.
- besluta om styrdokument som tydliggör och fastslår besluts- och arbetsprocess vad gäller ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning när det gäller nämndens fördelning av bidrag till föreningar och studieförbund.
- implementera det kommunövergripande styrdokumentet *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern* inom ramen för kultur- och fritidsnämndens verksamhet.

- skyndsamt besluta om styrdokument som på ett entydigt sätt beskriver övergripande principer för nämndens prioriteringsarbete avseende föreningsbidrag.
- besluta om styrdokument som på ett tydligt sätt beskriver hur kommunövergripande principer ligger till grund för nämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till föreningar och studieförbund.
- skyndsamt fastställa en process som säkerställer att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts.
- besluta om styrdokument som tydligt anger hur nämnden prioriterar mellan olika idrottsformer.
- vid ansökan om föreningsbidrag efterfråga vilka övriga bidrag sökande förening erhåller.
- fastställer en policy eller riktlinje för prioritering mellan olika kulturaktiviteter.

2 Bakgrund

Eskilstuna kommun fördelar årligen bidrag till ideella föreningar och studieförbund som ett sätt att tillgängliggöra kultur- och fritidsaktiviteter, men också i syfte att nå kommunens övergripande mål. I Årsplan 2020 framhålls till exempel att *”kulturens olika delar ska stärkas och ges en mer framträdande roll i Eskilstuna kommun. Ideella krafter och engagemang ska lyftas fram och konsumtionen av kultur ska öka som ett sammanhållande kitt i samhället.”*

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar enligt reglemente för kommunens bidrag till föreningsliv och studieförbund. Eskilstuna kommun fördelar genom kultur- och fritidsnämnden ett bidrag som omfattar 10 250 000 kronor till studieförbund som är verksamma i kommunen. Bidraget går till förbundens verksamhet och studiecirklar. Dessutom stöttar kommunen föreningar i Eskilstuna med föreningsbidrag *”i deras arbete samt för att underlätta för fler grupper att bilda nya föreningar”*.

För att föreningsbidrag och bidrag till studieförbund ska uppnå kommunens utpekade mål och strategier krävs att det finns fastställda riktlinjer för vilka som kan erhålla stöd samt kontroll på att riktlinjer efterlevs genom uppföljning av beviljade bidrag och faktiska utbetalningar. Kommunen bör även ha tydliga bidragsregler samt principer om vilken verksamhet och/eller vilka föreningar som ska prioriteras.

I revisionens riskanalys för 2020 har revisorerna identifierat risker avseende kommunens bidrag till föreningar och studieförbund och ser mot den bakgrunden ett behov av att genomföra en granskning av bidragsverksamheten till föreningar och studieförbund.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att bedöma om kultur- och fritidsnämndens process för beslut om föreningsbidrag är ändamålsenlig när det gäller att säkerställa att bidrag till föreningar och studieförbund bidrar till att nå av kommunfullmäktige beslutade mål.

Följande revisionsfrågor har besvarats:

- Bedriver kultur- och fritidsnämnden arbetet med bidrag till föreningar och studieförbund på ett ändamålsenligt sätt?
- Vilka rutiner förekommer i kultur- och fritidsnämndens beslutsprocess avseende bidrag till föreningar och studieförbund och hur ser ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning ut?
- Är kultur- och fritidsnämndens uppföljning av den interna kontrollen gällande bidrag till föreningar och studieförbund tillräcklig?
- Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende föreningsbidrag?
- Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till studieförbund?
- Hur säkerställer kultur- och fritidsnämnden att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts?

- Vilken kunskap har kultur- och fritidsnämnden till att mottagare av kommunala bidrag även tar emot bidrag från andra aktörer/nämnder i kommunen? Vilken kontroll utövar kultur- och fritidsnämnden i detta avseende?
- I vilken utsträckning tar kultur- och fritidsnämndens bedömningskriterier, avseende bidrag till föreningar och studieförbund, utgångspunkt i av kommunfullmäktige beslutade mål?
- Hur görs prioriteringar mellan olika former av idrottsutövning (till exempel barn/ungdom kontra vuxenidrott, elit/bredd och kvinnligt/manligt) vid bidragsbedömning?
- Hur görs prioriteringar mellan olika former av kulturaktiviteter?
- Hur bedrivs prioriteringsarbetet med stöd till studieförbund?

2.2 Avgränsning

Granskningen avsåg bidrag till föreningsliv och studieförbund.

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterierna kan ofta hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Revisionskriterierna kan också ha sin grund i jämförbar praxis.

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunfullmäktiges beslut rörande mål och uppdrag som berör granskningsområdet.
- Reglemente för kultur- och fritidsnämnden.
- Kulturpolitisk plan för Eskilstuna kommunkoncern 2016 – 2021
- Tillämpbara interna regelverk och policyer.

2.4 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Martin Jansson, verksamhetsrevisor, under ledning av Mikael Lind, certifierad kommunal yrkesrevisor. Rapporten har kvalitetsgranskats enligt KPMG:s rutiner för kvalitetssäkring.

Samtliga intervjurespondenter, som framgår av bilaga 1, har haft möjlighet att faktagranska rapporten.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

1. Dokumentstudier av kommunens dokumentation för området
2. Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker

3. Analys
4. Faktagranskning
5. Kvalitetssäkring
6. Avrapportering

3 Resultat av granskningen

Denna rapport skulle ha föredragits vid revisorernas sammanträde den 15 juni 2020. I samband med den faktagranskning som föregick föredragningen stod det klart att såväl kultur- och fritidsnämnden som kultur- och fritidsförvaltningen hade avvikande mening avseende rapportutkastet på flera punkter.

Den 17 juni 2020 inkom svar på faktagranskningen från kultur- och fritidsförvaltningen. Svaret är utformat så att förvaltningens avvikande synpunkter har angetts i relation till respektive revisionsfråga. För ökad transparens men också i förhoppning att tydliggöra för såväl revisorerna som nämnd och förvaltning vari meningsskiljaktigheterna består, har vi valt att under respektive revisionsfråga återge relevanta delar i förvaltningens svar.

Bifogat kultur- och fritidsförvaltningens svar fanns en rad dokument som komplement till såväl granskning som förvaltningens svar. Gemensamt för dessa dokument är att de anges som arbetsmaterial och dessutom är daterade så sent som 11 juni 2020. Eftersom statusen på dessa dokument är oklar har vi valt att bortse från dessa i våra iakttagelser och bedömningar. Vi ser dock positivt på att ett genomgripande arbete kring exempelvis processbeskrivning och ärendehantering pågår.

3.1 Bedriver kultur- och fritidsnämnden arbetet med bidrag till föreningar och studieförbund på ett ändamålsenligt sätt?

Iakttagelser

Av intervjuerna framgår det att såväl nämndens företrädare som förvaltningens representanter upplever att arbetet med bidrag till föreningar och studieförbund sker på ett ändamålsenligt sätt. Som utgångspunkt för detta pekas på att kultur- och fritidsnämnden arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige som fattar beslut om budgetram och vilka kriterier och riktlinjer som ska gälla kring föreningsstöd.

Det uppges vidare att det vid tidpunkten för granskningen pågår en översyn av hela verksamheten med föreningsstöd och studieförbund på uppdrag av kultur- och fritidsnämnden. Syftet med genomlysningen är att se över kriterier och generella principer för så att de blir tidsmässigt ändamålsenliga. Det betonas att sedan nuvarande nämnd tillträdde så har frågan om föreningsstöd varit en högt prioriterad fråga. Arbetet med genomlysningen påbörjades förra året och beräknas pågå till en bit in på 2021 men det är något osäkert när den är slutförd i och med att fördröjningar uppstått som en konsekvens av den pågående Covid-19-pandemin. Senast som Eskilstuna gjorde översynen var 2012 och mycket uppges ha förändrats sedan dess. Bland annat framkommer att innan 2012 års genomlysning fanns 27 olika former av

föreningsbidrag som man då lyckades få ner till sju. Förhoppningen är att den pågående genomlysningen ska leda till att antalet olika föreningsbidrag ska gå att reducera ytterligare.

Styrdokument

Vi har utifrån de dokument som inkommit kunnat identifiera tre övergripande styrdokument som kan anses stödja att kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete med bidrag till föreningar och studieförbund - *Delegationsordning och viss verkställighet för kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltningsledningskontor, Reglemente för kultur- och fritidsnämnden samt Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern*. Samtliga dokument har en genomarbetad struktur som på ett pedagogiskt sätt skapar en tydlig ram för kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och därmed räckvidden för dess mandat.

Resultat av faktagranskning

I samband med faktagranskning av rapportutkast har kultur- och fritidsförvaltningen i sitt svar framfört att i den dokumentation som ingivits finns en Powerpoint-fil som är ett fullmäktigebeslut med hänvisning till ärende KS/KS: 2012:214. Det uppges vidare att i ärendets bilagor "framgår kriterierna per bidragsform som Eskilstuna kommun har som handläggare gör bedömning om ansökan och föreningens intentioner med sin verksamhet stämmer överens med dem."

Slutligen framförs att kriterierna är fastställda av kommunfullmäktige ej av kultur- och fritidsnämnden. För att göra förändringar av kriterier behövs det i nuläget ett beslut från kommunfullmäktige.

Kommentar och bedömning

Baserat på de intervjuer vi genomfört och de dokument vi har granskat bedömer vi att kultur- och fritidsnämnden inte bedriver ett tillräckligt ändamålsenligt arbete med bidrag till föreningar och studieförbund. Visserligen finns vissa styrdokument som i sig förefaller genomarbetade. Dessa bedöms dock vara på en så övergripande nivå att det är svårt att se en tydlig koppling mellan dessa och den vardagliga verksamhetens behov av styrning och vägledning inom nämndens ansvar vad gäller bidrag till föreningsliv och studieförbund. Vi konstaterar vidare att det saknas en tydlig beskrivning av nämndens processer och rutiner och hur dessa säkerställer en ändamålsenlig verksamhet för hantering av föreningsbidrag.

Även om förvaltningens svar på faktagranskningen ger viss vägledning i hur vissa oklarheter ska uttolkas, ger det i sig inte anledning att förändra vår övergripande bedömning att nuvarande dokumentstruktur inte beskriver ett ändamålsenligt arbete avseende föreningsbidrag.

Däremot ser vi positivt på att den pågående genomlysningen av nämndens kriterier och generella principer för föreningsbidrag genomförs, men konstaterar samtidigt att det har gått nästan ett decennium sedan senaste översyn.

Mot den bakgrunden bedömer och rekommenderar vi att kultur- och fritidsnämnden utvecklar och fastställer en ändamålsenlig dokumentstruktur. Denna dokumentstruktur

bör särskilt tydliggöra nämndens konstitutionella utgångspunkter, arbetsordning, processer och rutiner.

3.2 Vilka rutiner förekommer i kultur- och fritidsnämndens beslutsprocess avseende bidrag till föreningar och studieförbund och hur ser ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning ut?

lakttagelser

Det uppges under intervjuerna finnas en beslutskedja som reglerar nämndens arbete och som följer kommunens generella ärendeberedningsprocess. Det innebär enligt respondenterna att ärenden diskuteras vid nämndberedning och att ärendedokument är erforderligt skrivna. Vi har inte kunnat identifiera någon dokumentation som beskriver denna beslutskedja på ett tydligt sätt.

När det gäller frågan om ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning så uppges det löpande arbetet mer utgå ifrån praxis än fastställda rutiner. Det framhålls att beredningsarbetet följer en ärendeberedningsprocess inom kultur- och fritidsnämnden men det framgår inte klart under intervjun huruvida denna är specifik för nämnden eller om det är Eskilstuna kommuns generella ärendeberedningsprocess som avses. Vi har inte tagit del av någon dokumentation som ger vägledning eller klarhet kring detta. I övrigt uppges nämndens delegeringsordning vara ett instrument för nämndens arbete när det gäller att fördela ansvar mellan nämnd och förvaltning. Av den dokumentation vi har granskat kan vi inte hitta någon vägledning kring hur ansvaret mellan nämnd och förvaltning fördelas.

Resultat av faktagranskning

De synpunkter som kultur- och fritidsförvaltningen lämnar i denna fråga synes inte beröra frågan i sig varför svaret inte redovisas här.

Kommentar och bedömning

Vår granskning visar att det finns en brist på riktlinjer, rutiner eller andra styrdokument som beskriver kultur- och fritidsnämndens beslutsprocess och inre arbete avseende bidrag till föreningar och studieförbund. Därutöver konstaterar vi att det utifrån dokumentationen inte går att få en klar bild av hur ansvaret mellan nämnd och förvaltning regleras i det vardagliga arbetet annat än på formell nivå i enlighet med delegeringsordning. Det är otillfredsställande att arbetet, som det uppges under intervjuerna, mer utgår från praxis än fastställda rutiner.

Mot bakgrund av det ovan sagda rekommenderar vi kultur- och fritidsnämnden att besluta om styrdokument som tydliggör och fastslår besluts- och arbetsprocess vad gäller ansvarsfördelning mellan nämnd och förvaltning när det gäller nämndens fördelning av bidrag till föreningar och studieförbund.

3.3 Är kultur- och fritidsnämndens uppföljning av den interna kontrollen gällande bidrag till föreningar och studieförbund tillräcklig?

Iakttagelser

Den bild som framträder vid intervjuerna rörande kultur- och fritidsnämndens uppföljning av den interna kontrollen gällande bidrag till föreningar och studieförbund är ganska svår att få ett tydligt grepp om. Det medges att frågor om intern kontroll ofta är komplexa inom en verksamhet som har ansvar för att fördela skattemedel till föreningslivet. Det framhålls att drygt 500 föreningar i Eskilstuna kommun är berättigade till föreningsbidrag i någon form varav 300 får kontant stöd och vissa får lokalsubventioner. Enligt uppgift har kommunfullmäktige beslutat om riktlinjer som idag bygger på tillit till föreningslivet vilket har lett till mindre kontroll utåt och därmed ett upplevt minskat behov av den interna kontrollen.

Rent konkret pekas under intervjuerna på att det finns en kontrollfunktion i förvaltningen som i övrigt har en bra dialog med nämnden. Det framhålls att viss uppföljning av intern kontroll även kan anses ske i och med att ärenden lyfts i nämndberedningen. Därutöver nämns att stickprovskontroller sker, att löpande uppföljning i dialog mellan föreningar och tjänstemän görs, att när det kommer en signal om oegentligheter så följs det omedelbart upp. Utifrån den dokumentation vi har granskat kan vi inte identifiera att denna uppföljning sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

På frågan om nämnden arbetar systematiskt för att säkerställa den interna kontrollen så uppges återigen stickprovskontroller vara en metod. Det påtalas även att andra myndigheter och organisation gör granskningar av föreningslivet som nämnden tar del av. Frågan om tillit lyfts ännu en gång som exempel på nämndens mer övergripande förhållningssätt till frågan om intern kontroll vis a vis föreningsbidrag. Samtidigt medges att man önskar mer av uppföljning även om inga tydliga insatser eller åtgärder därvidlag presenteras. Det råder även osäkerhet kring hur resultaten av uppföljning dokumenteras.

Vi har i den dokumentation som vi tagit del av inte kunnat identifiera några rutiner, riktlinjer¹ eller annan styrdokumentation avseende arbetet med uppföljning av intern kontroll. Däremot har kultur- och idrottsförvaltningen identifierat en risk för jäv och utarbetat en rutin. Anvisningarna i rutinen syftar till att beskriva hur kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning ska tillämpa och tolka riktlinjerna. Rutin för handläggning av föreningsbidrag vid jäv är därmed ett förtydligande för hur hantering av ärenden ska fördelas vid en jävsituation. Rutinen antogs vid kultur- och fritidsförvaltningen 2019.

I vår granskning har vi tagit del av nämndens internkontrollplaner för 2019 och 2020. Internkontrollplanen för 2019 innehåller 4 kontrollpunkter och 2020 2 kontrollpunkter. Vi kan notera att ingen av de aktuella kontrollpunkterna avser bidragshanteringen.

¹ I förvaltningens svar på rapportutkast bifogas det kompletterande dokumentet *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern*. Då vi har valt att redovisa förvaltningens svar under egen rubrik har vi valt att låta iakttagelser vara oförändrade i rapportutkastet för ökad transparens och tydlighet. Vi hade således inte tillgång till detta dokument när rapportutkastet och tillhörande iakttagelser utarbetades.

Resultat av faktagranskning

I kultur- och fritidsförvaltningens svar uppges att man vill komplettera med kultur- och fritidsnämndens egen ärendeprocess som uppges följa Eskilstuna kommuns ärendeprocess. Vid en närmare granskning av dessa dokument som är daterade till den 11 juni 2020 framgår att de är att betrakta som arbetsmaterial. Eftersom dokumentens status ännu inte är fastställd har vi valt att bortse från dessa i granskningen av kultur- och fritidsnämndens verksamhet avseende bidrag till föreningar och studieförbund.

I en annan del av förvaltningens svar refereras till dokumentet *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern*. Även om dokumentet inte ingår som en del av svaret på frågan om intern kontroll har vi bedömt att dokumentet visar att det finns styrdokument i Eskilstuna kommun med tydlig koppling till frågan om intern kontroll och styrning. Vi har därför valt att även låta det ingå i bedömningen av denna revisionsfråga.

Riktlinjen riktar sig till samtliga nämnder och innefattar bland annat en generisk beskrivning av organisation och ansvar samt en idealtypisk beskrivning av systematiskt arbetssätt som stöd för nämndernas vidare kontroll- och förbättringsarbete. Riktlinjen besvarar i huvudsak frågan om "vad" som behöver finnas på plats för ett systematiskt arbetssätt. Vår tolkning är att nämnderna därefter har att utveckla anpassade systematiska arbetssätt för "hur" detta arbete bedrivs inom ramen för riktlinjens utgångspunkter.

Kommentarer och bedömning

I något förenklade ordalag skulle man kunna säga att intern kontroll handlar om att veta att man gör rätt när det gäller att uppnå för en organisation eller verksamhet uppsatta mål. För att veta att man gör rätt behöver man ha ett system för uppföljning av den interna kontrollen. Mot bakgrund av de intervjuer som genomförts och den dokumentation som vi tagit del av blir det svårt att dra slutsatsen att någon uppföljning av den interna kontrollen i egentlig mening förekommer vid kultur- och fritidsnämnden när det gäller bidrag till föreningar och studieförbund. Förvisso görs stickprovskontroller (det framgår dock vare sig av intervjuer eller dokumentation hur många) och det hänvisas till andra myndigheters och organisationers granskning av föreningar. Det finns även en beredskap och kapacitet att utreda oegentligheter när misstanke om sådana rapporteras, däremot saknas en dokumenterad struktur eller process för att upptäcka oegentligheter. I och med att kultur- och fritidsnämnden, såvitt vi kan bedöma, inte har förmått integrera och anpassa styrdokumentet *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern* i sin verksamhet är bedömningen alltså att det finns en påtaglig avsaknad av struktur och systematik när det gäller uppföljningen av den interna kontrollen. Vi noterar därutöver att nämnden årligen fastställer en plan för uppföljning av intern kontroll samt att åiterrapportering sker. Vi konstaterar samtidigt att det aktuella området inte berörs i intern kontrollplanerna, att planerna, sett till verksamhetens omfattning, innehåller mycket få kontrollpunkter samt att alla kontrollpunkter inte utgör egentliga uppföljningar av intern kontroll utan snarare är verksamhetsuppföljning.

Helhetsintrycket och den sammanvägda bedömningen blir därför att uppföljningen av den interna kontrollen avseende bidrag till föreningar och studieförbund vid kultur- och

fritidsnämnden har påtagliga brister. Det saknas bland annat processbeskrivning, rutiner eller annan styrmekanism som syftar till att säkerställa att uppföljningen av den interna kontrollen sker på ett strukturerat och systematiskt sätt enligt den riktlinje som gäller för samtliga nämnder i Eskilstuna kommun.

Vi rekommenderar därför kultur- och fritidsnämnden att implementera det kommunövergripande styrdokumentet *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern* inom ramen för kultur- och fritidsnämndens verksamhet.

3.4 Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende föreningsbidrag?

Iakttagelser

Utifrån den dokumentation vi har granskat kan vi inte identifiera några tydligt angivna principer för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende föreningsbidrag. Däremot har vi identifierat andra dokument som berör frågan, om än på ett inte helt uppenbart sätt.

Enligt den översyn av föreningsbidragsverksamheten som gjordes 2012 ger Eskilstuna kommun stöd till föreningar på tre olika sätt:

- **Direkt stöd**, vilket innebär olika former av kontanta bidrag för exempelvis verksamhet eller lokaler
- **Indirekt stöd**, vilket till största delen består av lokalsubventioner när föreningar lånar eller hyr kommunala lokaler och hyran inte täcker kommunens kostnader. Det kan också bestå av stöd i form av tjänster som information (marknadsföring), administration, möjlighet till reklamintäkter och annat.
- **Uppdragsersättningar**, vilket innebär att en förening utför ett uppdrag som kommunen annars hade genomfört och får en ersättning för det.

När det gäller direkt stöd finns från 2012 en lista med kriterier om hur föreningar kvalificerar sig för bidrag från kommunen. Dessa uppges under intervjuerna ligga till grund för prioriteringsarbetet även idag:

En stödberättigad förening ska vara en ideell förening, vilket innebär att dess ändamål och/eller dess verksamhet är ideell (enligt Skatteverkets definition) och föreningen får då ett särskilt organisationsnummer. För att vara stödberättigad ska föreningen även vara allmännyttig och därmed leva upp till följande krav (enligt Skatteverkets definition):

- Ändamålskravet: Föreningen ska ha till huvudsakligt syfte att främja allmännyttiga ändamål.
- Verksamhetskravet: Föreningen ska i den faktiskt bedrivna verksamheten också till minst 90–95 % tillgodose allmännyttiga ändamål.
- Öppenhetskravet: Föreningen ska vara öppen för alla som delar föreningens målsättning och vill följa dess stadgar, även om det kan finnas godtagbara naturliga begränsningar.
- Fullföljdhetskravet: Föreningens inkomster ska komma till användning för den allmännyttiga verksamheten.

Det finns även vissa andra krav för att vara en stödberättigad förening:

- Verksamheten måste bedrivas inom Eskilstuna kommun och föreningen ska i normalfallet ha sitt säte i Eskilstuna kommun.
- Medlemsavgiften ska lägst vara 50 kronor per år för en person eller 120 kronor för en familj.
- Arbets sättet i organisationen ska vara demokratiskt.
- Verksamheten ska främja jämställdhet och mångfald, motverka diskriminering och bidra till hållbar utveckling.
- Föreningen ska vara ansluten till en riksorganisation om detta finns.

För föreningar med barn- och ungdomsverksamhet gäller även att föreningen ska leva upp till följande krav:

- Verksamheten ska vara förenlig med FN:s konvention om barns rättigheter.
- Verksamheten ska aktivt arbeta mot alkohol, droger, dopning, mobbning, diskriminering, kränkningar, trakasserier och våld.
- Verksamheten ska underlätta för barn och unga med funktionsnedsättning att delta.
- Idrottsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet ska leva upp till Riksidrottsförbundets policys och idéprogram.

En förening kan ansöka om att bli stödberättigad och ska då uppfylla ovanstående krav. Kultur- och fritidsnämnden kan granska stödberättigade föreningar för att se om de lever upp till dessa kriterier. En förening som har brister och inte rättar till dessa inom skälig tid, upphör att vara stödberättigad.

Resultat av faktagranskning

I kultur- och fritidsförvaltningens svar på rapportutkastet uppges följande:

I ärende KS/KF2012:214 finns det i bilaga 1 kriterier och prioriteringar. De som beskrivs i rapporten är kriterierna för att vara stödberättigade förening, det är steg ett för föreningar för att kunna ansöka om bidrag. Nästa steg är att föreningens ansökan ska leva upp till kriterierna inom varje ansökningsform.

De som ni har tagit med i er iakttagelse är kriterier för att vara stödberättigade förening. Inom varje bidragsform finns det uppsatta kriterier (prioriteringar). Se i ärende KSKS/2014:214.

Kommentarer och bedömning

Vi har efter kultur- och fritidsförvaltningens svar åter granskat ovan angivet dokument. Vi konstaterar att fullmäktige har beslutat om kriterier men vår bedömning kvarstår att det inte går att skapa en klar bild av hur kultur- och fritidsnämnden bryter ned och konkretiserar dessa kriterier i prioriteringsarbetet med att fördela bidrag till föreningar och studieförbund.

Vi rekommenderar därför kultur- och fritidsnämnden att besluta om styrdokument som på ett tydligt sätt beskriver hur kommunövergripande principer ligger till grund för nämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till föreningar och studieförbund.

3.5 Vilka övergripande principer ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till studieförbund?

lakttagelser

Av intervjusvaren förklaras att prioriteringsarbetet följer en annan struktur när det gäller bidrag till studieförbund än bidrag till föreningar. När det gäller studieförbund utgår bidrag i huvudsak från den statliga bidragsgivningen som kommunerna har i uppdrag att fördela vidare. Vår tolkning av intervjusvaren blir här att kommunen primärt omfördelar skattemedel. Det framhålls dock att det görs en regelbunden bedömning om fördelning, men det framgår inte hur och om denna bedömning utgår ifrån en fastställd dokumentation. Vi har inte kunnat identifiera dokumentation som beskriver kommunens roll när det gäller fördelningen av statliga medel till studieförbund.

Resultat av faktagranskning

I sitt svar på rapportutkastet menar kultur- och fritidsförvaltningen att det har skett ett missförstånd i det att kommunen inte har i uppdrag att fördela vidare statliga medel. Det framhålls att Eskilstuna kommun, liksom hela länet, har valt att följa den statliga principen för fördelning av medel med hänvisning till dokumentation som har ingivits. Enligt detta dokument - KSKF/2008:327 dokument *Regler för Eskilstuna kommun gällande bidrag till studieförbunden* - finns i varje beslutsärende en beskrivning av hur fördelning av medel sker och på vilka grunder.

Vi har efter att ha gått igenom listan över ingivna dokument inte kunnat identifiera ovan namngiven dokumentation.

Kommentarer och bedömning

Med anledning av att ingen ny dokumentation har ingivits kvarstår vår bedömning att det är en brist att det saknas fastställda styrdokument som tydliggör kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till studieförbund. Vi rekommenderar därför kultur- och fritidsnämnden att skyndsamt fastställa styrdokument som entydigt beskriver övergripande principer för nämndens prioriteringsarbete avseende bidrag till studieförbund.

3.6 Hur säkerställer kultur- och fritidsnämnden att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts?

lakttagelser

Utifrån den dokumentation vi har tagit del av kan vi inte identifiera några rutiner, riktlinjer eller andra styrdokument som skapar klarhet i hur kultur- och fritidsnämnden säkerställer att beviljade bidrag används på avsett sätt.

När frågan ställs under intervjuer uppges att detta säkerställs genom uppföljning och kontroll. Det framgår dock inte under vilka former eller på vilket sätt denna uppföljning och kontroll sker. Det medges på följdfråga att ett viktigt direktiv för den pågående

översynen handlar om att klargöra hur kontrollen i detta avseende kan öka. Det finns en klar insikt om att det är av central betydelse att bidrag går till rätt ändamål och det är tydligt att detta ses som ett utvecklingsområde.

Resultat av faktagranskning

I kultur- och fritidsförvaltnings svar på rapportutkastet påpekas att i samband med att föreningar ansöker om aktivitetsmedlemsbidrag så ska föreningar skicka in följande handlingar: ekonomisk redogörelse med resultat- och balansräkning, senaste årsmötesprotokollet, senaste verksamhetsberättelsen, statistik för antal medlemmar och aktiviteter från föregående år. Enligt vad som sägs i svaret granskas dessa uppgifter innan utbetalning sker.

Vidare påpekas i svaret att under våren har en process tagits fram och dokumenterats och som ett ytterligare förtydligande uppges att det pågår ett arbete med att dokumentera processen som en rutin vid sidan av processkartläggningen.

Avslutningsvis framhålls i svaret att arbetssätt inom förvaltningen gällande granskningar är inarbetade metoder och tillvägagångssätt. Det ges uttryck för att man delar granskningens bild av att det är en brist att de ej är dokumenterade men vidhåller att det finns ett systematiskt och väl inarbetat arbetssätt för granskningar av föreningar. Metoden och arbetssätt handlar, enligt vad som framhålls i förvaltningens svar, om att göra stickprovskontroller i verksamhet, göra studiebesök/dialogmöten med föreningar, extra dialoger när misstanke om oenigheter inkommer till förvaltningen och utreda genom interna resurser alternativt externa konsulter när det finns en tydlig problembild.

Kommentarer och bedömning

Alla offentliga verksamheter som finansieras av det allmänna via skatteintäkter är beroende av allmänhetens förtroende och tillit till att fördelade medel används på därför avsett sätt. Vi bedömer därför det som anmärkningsvärt att det inte finns någon struktur eller dokumentation som tydligt anger hur kultur- och fritidsnämnden säkerställer att fördelade medel används som tänkt. Vi konstaterar förvisso av kultur- och fritidsförvaltningens svar att man innan hämtar in och kontrollerar vissa grundläggande uppgifter innan utbetalning av föreningsbidrag sker.

Vidare konstaterar vi och ser positivt på att ett av direktiven för den pågående översynen handlar om hur kontrollen kan öka och att som en konsekvens av detta att en kartläggning och dokumentation av processen kring föreningsbidrag inom ramen för denna översyn nu sker. Översynen beräknas dock inte vara klar förrän tidigast en bit in på 2021 varför vi ställer oss frågande inför att verksamheten ska fortgå enligt nuvarande i ytterligare 7 - 8 månader. Vi bedömer även att den inhämtning och kontroll av vissa uppgifter som görs innan utbetalning av bidrag sker inte är tillräcklig för att säkerställa att kultur- och fritidsnämnden har kontroll över att beviljade bidrag används på det sätt som ansetts.

Det uppges i kultur- och fritidsförvaltningens svar att det finns ett systematiskt arbetssätt vad gäller granskning av föreningar. Vi konstaterar utifrån den dokumentation som ingivits att det alltså saknas dokumentation som stödjer

systematik i arbetet med att granska föreningar. I anslutning till detta konstaterar vi att de dokument som skickats in i samband med faktagranskningen av rapportutkastet är arbetsmaterial med oklar status. Vi har därför valt att inte beakta dessa i vår bedömning annat än att vi, som nämnts ovan, ser positivt på att ett arbete pågår.

Vi rekommenderar mot bakgrund av ovanstående kultur- och fritidsnämnden att skyndsamt fastställa en process som säkerställer att beviljade bidrag används på det sätt som avsetts.

3.7 Vilken kunskap har kultur- och fritidsnämnden till att mottagare av kommunala bidrag även tar emot bidrag från andra aktörer/nämnder i kommunen? Vilken kontroll utövar kultur- och fritidsnämnden i detta avseende?

Iakttagelser

Av intervjusvaren framgår att det är tillåtet för en förening att få bidrag från fler aktörer än Eskilstuna kommun. Det uppges även finnas kännedom om att så sker. Som exempel pekas på att idrottsföreningar utöver kommunalt föreningsbidrag ofta får stöd från Riksidrottsförbundet. Det påpekas även att andra kommunala verksamheter som kommunala bolag använder sig av sponsring. Kommunens föreningsstöd är utformat så att man kan få det för olika saker. Eskilstuna har en Idrottsstrategisk grupp, där lyfts strategiska frågor som till exempel bidragsfrågor. I och med Coronapandemin har kultur- och fritidsnämnden anordnat stödpaket till föreningar som bygger på kontroll så att bidragen inte betalas ut dubbelt.

Vid kultur- och fritidsförvaltningen finns en processorganisation som fungerar förvaltningsövergripande med en särskild process för kultur- och fritidsfrågor. Genom denna hålls uppsikt över hur mycket bidrag som betalas från andra myndigheter och organisationer och därigenom skapas möjlighet att få viss kunskap om hur mycket som betalas ut från annat håll. Det medges dock att man inte särskilt ofta efterfrågar uppgifter om hur mycket bidrag man får från andra aktörer än kommunen.

Vi har i den dokumentation vi tagit del av identifierat dokumentet *Beslutade riktlinjer för föreningars möjlighet till intäkter av reklamplatser i kultur- och fritidsnämndens lokaler, anläggningar, scener och arenor* (2017). Som framgår av dokumenttiteln upptar riktlinjen inte direkt kontantstöd till föreningar utan är inriktad på indirekt stöd genom reklamintäkter.

Av den övriga dokumentation som vi har granskat kan vi inte identifiera några rutiner, riktlinjer eller andra styrdokument som syftar till att säkerställa att kultur- och fritidsnämnden har kontroll över vilka bidrag från andra aktörer än Eskilstuna kommun som bidragsberättigade förening får.

Resultat av faktagranskning

Vi tolkar kultur- och fritidsförvaltningens svar som att det inte i några väsentliga avseenden skiljer sig från de iakttagelser som granskningen har gjort. Därför redovisas inte förvaltningens svar under denna fråga.

Kommentarer och bedömning

Vi inser att det är svårt att för varje föreningsbidrag som betalas ut göra en minutiös granskning av bidrag som föreningar erhåller från andra aktörer än kommunen. Särskilt som detta, på rimliga grunder, är accepterat av kultur- och fritidsnämnden. Däremot bedömer vi att nämnden i större utsträckning bör efterfråga uppgifter om den ansökande föreningen erhåller bidrag från andra nämnder och bolag inom kommunen samt myndigheter och organisationer. Detta bör, om inte annat, kunna utgöra stöd i prioriteringsarbetet.

Vi rekommenderar därför kultur- och fritidsnämnden att vid ansökan om föreningsbidrag efterfråga vilka övriga bidrag sökande förening erhåller.

3.8 I vilken utsträckning tar kultur- och fritidsnämndens bedömningskriterier, avseende bidrag till föreningar och studieförbund, utgångspunkt i av kommunfullmäktige beslutade mål?

Iakttagelser

Kommunfullmäktige har enligt den strategiska inriktningen pekat ut fem övergripande mål i *Årsplan 2020* som har särskild prioritet under perioden 2020–2023. Dessa är:

- Fler i jobb
- Höjd utbildningsnivå
- Attraktiv stad och landsbygd
- Tryggt och självständigt liv
- Miljö- och klimatsmart

Vid samtliga intervjuer framhålls att fullmäktiges mål är väl integrerade i kultur- och fritidsnämndens bedömningskriterier avseende bidrag till föreningar och studieförbund. Vi har efterfrågat dokumentation som tydliggör detta förhållande och därvidlag tagit del av en powerpointpresentation som sägs beskriva hur man vid nämnden arbetar med fullmäktiges mål i relation till frågan om föreningsbidrag. Det framgår dock inte vilket år dokumentet avser.

Efter en granskning av nämnda presentation är det fortfarande inte klart för oss på vilket sätt fullmäktiges mål är integrerade i nämndens bedömningskriterier. Vi har inte heller i övriga dokumentationen vi tagit del av kunnat göra kopplingen mellan mål och bedömningskriterier.

Resultat av faktagranskning

Kultur- och fritidsförvaltningen har ej lämnat synpunkter eller avvikande mening kring iakttagelserna för denna fråga.

Kommentarer och bedömning

Enbart för att vi inte lyckats göra en koppling mellan mål och bedömningskriterier i de dokument vi har granskat så innebär det inte nödvändigtvis att den inte finns. Men vi betraktar det som en påtaglig brist att en utomstående betraktare inte på ett enkelt sätt

kan sätta sig in i ett så grundläggande förhållande som nämndens arbete med föreningsbidrag och hur de relaterar till fullmäktiges övergripande mål. Vi bedömer mot den bakgrunden, och rekommenderar samtidigt, att kultur- och fritidsnämnden bör fastställa dokumentation som tydliggör hur fullmäktiges övergripande mål integreras i nämndens bedömningskriterier.

3.9 Hur görs prioriteringar mellan olika former av idrottsutövning (till exempel barn/ungdom kontra vuxenidrott, elit/bredd och kvinnligt/manligt) vid bidragsbedömning?

lakttagelser

Under intervjuerna framhålls att en viktig princip och utgångspunkt i kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete är barn och unga samt människor som har funktionsnedsättning oavsett ålder. Detta bekräftas av den i föregående nämnda powerpointpresentation där det bland annat framgår att aktivitetsmedlemsbidrag fördelas till

- till idrottsverksamhet för barn och unga
- övrig verksamhet för barn och unga
- vuxna med funktionsnedsättning

Genomgående så framgår det av dokumentet tydligt att barn och ungas kultur- och fritidsaktiviteter är prioriterade i kommunens samtliga bidragsformer. Det ska dock i sammanhanget framhållas att stödet från kultur- och fritidsnämnden i form av kontanta bidrag till en sjättedel utgörs av kontanta bidrag och fem sjättedelar av lokalsubventioner. Utöver detta dokument har vi inte kunnat identifiera hur prioriteringar görs mellan olika former av idrottsutövning (till exempel barn/ungdom kontra vuxenidrott, elit/bredd och kvinnligt/manligt) vid bidragsbedömning.

Resultat av faktagranskning

Kultur- och fritidsförvaltningen uppger att inom respektive bidragsform finns det en prioritering och hänvisar till ärende *Översyn av föreningsstöd KSKF/2014:214*. Som exempel anges att för att få kontantstöd för lokaler och anläggningar måste föreningar bedriva barn och ungdomsverksamhet. Inom bidragsformen *Särskild samhällsnytta* görs prioritering i samband med att beslut tas.

Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att kultur- och fritidsförvaltningen i sitt svar har missförstått frågan och pekar på kriterier som grund för bidrag snarare än grund för prioritering *mellan olika former* av idrottsutövning. Vår bedömning kvarstår att det saknas dokumentation som beskriver kultur- och fritidsnämndens prioriteringsarbete mellan olika former av idrott.

Vi bedömer det som en brist att det saknas dokumentation som beskriver hur kultur- och fritidsnämnden gör prioriteringar mellan olika former av idrott. Vi rekommenderar därför kultur- och fritidsnämnden att besluta om en policy eller riktlinje som tydligt anger hur nämnden prioriterar mellan olika idrottsformer.

3.10 Hur görs prioriteringar mellan olika former av kulturaktiviteter?

lakttagelser

Det framhålls under intervjuerna att det ska finnas ett brett utbud av kulturaktiviteter i Eskilstuna kommun. Därvidlag finns vid kultur- och fritidsförvaltningen en bidragsgrupp som går igenom samtliga ansökningar och arrangemangsbidrag. Det påpekas även att det inte görs skillnad på kultur och idrott utan ansökningarna hanteras i samma grupp. Det bereds också på samma sätt. Det uppges att allmänskulturen har en annan typ av samverkan med kulturlivet och som inte självklart baseras på bidrag enbart. Vissa kulturella aktiviteter kan stödjas utan att en lokal förening är inblandad. Som exempel uppges kulturella arrangemang där en musiker eller teatergrupper kommer till Eskilstuna för att framträda. Ett krav är dock att arrangemanget sker i kommunen.

Utifrån de dokument vi granskat kan vi inte finna några riktlinjer eller policys som ger vägledning kring hur prioriteringar mellan olika kulturaktiviteter ska ske.

Resultat av faktagranskning

I sitt svar förtydligar kultur- och fritidsförvaltningen att det finns en kulturpolitisk plan för Eskilstuna kommun som uppges ha ingivits under granskningen. Vid kontroll av de dokument som kommit in har vi inte kunnat identifiera detta dokument. Det uppges vidare i svaret att det inom bidragsformen stimulansbidrag finns följande kriterier; ansökan som bidrar till att idrotts- och kulturpolitiska planerna uppnås. Planerna ger vägledning för prioriterade grupper inom idrott respektive kultur.

Det framhålls vidare att förvaltningen under genomförd intervju försökte förklara att vi eftersträvar en balans mellan kulturprogram (samverkan, partnerskap och upphandlade programverksamhet) och föreningars verksamhet i kommunen. För att leva upp till den kulturpolitiska planens mål om en bred kulturverksamhet inom kommun.

Kommentarer och bedömning

Utgångspunkten att Eskilstuna kommun ska ha ett brett kulturutbud är i alla hänseenden rimligt. Det är däremot svårt att som utomstående få en klar bild av hur prioriteringsarbetet mellan olika kulturaktiviteter görs när behoven överstiger tillgångar. Att den kulturpolitiska planen, som förvaltningen hänvisar till i sitt svar, ger vägledning kring prioriterade grupper anser vi inte ger någon vidare kunskap kring hur kultur- och fritidsnämnden de facto gör sitt prioriteringsarbete. Det går, med andra ord, inte att utifrån de uppgifter som lämnats, de dokument som granskats eller förvaltningens svar att skapa en klar bild kring vilka principer och utgångspunkter som tillämpas eller hur de tillämpas i det fall en prioritering mellan olika kulturella verksamheter behöver göras. Vi ser vidare positivt på att såväl nämnd som förvaltning eftersträvar balans mellan kulturprogram och föreningars verksamhet inom kommunen. Det vi saknar, och därmed bedömer är en brist, är frånvaron av dokumentation som tydligt beskriver hur denna strävan realiserar.

Vi bedömer och rekommenderar mot den bakgrunden att kultur- och fritidsnämnden fastställer en policy eller riktlinje för prioritering mellan olika kulturaktiviteter.

3.11 Hur bedrivs prioriteringsarbetet med stöd till studieförbund?

lakttagelser

Intervjuszvaren ger vid handen att det är länsbildningsförbundet som ansvarar för fördelning av grundbidrag och projektbidrag. Kultur- och fritidsnämnden i Eskilstuna kommun uppges inte vara delaktiga i detta arbete.

3.12 Kultur- och fritidsnämndens hantering av GUIF-hallens elkostnader.

Vid revisorernas sammanträde den 25 maj 2020 beslutades att inom ramen för pågående granskning av föreningsbidrag lyfta frågan om hanteringen av elräkningar för GUIF-hallen. Bakgrunden till tillägsfrågan utgjordes av en artikel i Eskilstuna-Kuriren den 30 april, 2020, där den uppgiften görs gällande att kostnaden för elräkningar för GUIF-hallen sedan 2007 ombesörjts av kommunen enligt en överenskommelse mellan kommunen och föreningen. Revisorerna ville därför ha svar på ett antal frågor. För att öka överblicken har vi nedan lagt in Kultur- och fritidsnämndens svar under respektive fråga så som de inkommit

lakttagelser

Fråga: Stämmer uppgiften i Eskilstuna-Kuriren att det bara finns ett muntligt avtal rörande betalning av elräkningar för GUIF-hallen sedan 2007?

Svar: Ja, det stämmer.

Fråga: Om uppgiften stämmer, mellan vilka har detta muntliga avtal upprättats? Har beslutet att ingå överenskommelsen diskuterats i nämnden (bifoga protokoll)?

Svar: Vi har inte hittat någon uppgift om detta i protokoll från 2007.

Fråga: Vilka skäl vill Kultur- och fritidsnämnden anföra till att ett skriftligt avtal inte har ingåtts?

Svar: På den tiden var det inte ovanligt att man gjorde så. Däremot har kultur- och fritidsnämnden under senare år arbetat för att få muntliga avtal bli skriftliga.

Fråga: Är beslutet att ingå överenskommelsen fattat av Kultur-och fritidsnämnden (bifoga protokoll) eller av tjänstepersoner vid Kultur- och fritidsförvaltningen?

Svar: Vi har inte hittat någon uppgift om detta i protokoll från 2007.

Fråga: Finns det fler liknande överenskommelser inom föreningslivet i Eskilstuna kommun? Om inte, hur har ni säkerställt det (bifoga gärna rutin, riktlinje eller motsvarande)?

Svar: Nämndens ordförande har gett uppdraget till förvaltningen att se över och säkra att det inte finns muntliga överenskommelser kvar. Detta ska återrapporteras till nämnden i december 2020. Ett första startmöte kring hur uppdraget ska hanteras har genomförts.

Kommentarer och bedömning

Baserat på Kultur-och fritidsnämndens svar på våra frågor konstaterar vi att det sedan 2007 har funnits ett muntligt avtal rörande betalning av elräkningar för GUIF-hallen. Vi konstaterar vidare att det saknas uppgifter om mellan vilka som det muntliga avtalet ingåtts eller huruvida det är företrädare för nämnden eller förvaltningen som ingått avtalet. Vi ser det som en anmärkningsvärd brist att detta förhållande har kunnat fortgå under 13 år.

Bilden behöver dock nyanseras. Nuvarande nämnd har i sammanhanget varit verksam en relativt kort tid och vi bedömer att den inte rimligen kan ha uppsikt över muntliga avtal som ingåtts för en lång rad år sedan kring vilket det dessutom inte finns någon dokumentation om att det har ingåtts. Vi konstaterar därutöver att nämnden har agerat skyndsamt på de uppgifter som publicerats i Eskilstuna-Kuriren och beslutat om och gett i uppdrag till förvaltningen att se över och säkra att det inte finns muntliga överenskommelser kvar. Vi ser positivt på detta. Vi ser även positivt på att man från nämndens sida sedan en tid tillbaka bedriver en översyn som syftar till att göra muntliga avtal skriftliga.

Förekomsten av muntliga avtal utan dokumentation som löpt över lång tid inskräper betydelsen av att man har ett ändamålsenligt system för uppföljning av den interna kontrollen på plats.

2020-08-18

KPMG AB

Mikael Lind

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Martin Jansson

Verksamhetsrevisor

Bilaga 1 – Granskade dokument och intervjupersoner

Dokument som granskats

- *Årsplan 2020 för Eskilstuna kommunkoncern.*
- *Förslag till beslut - Kultur- och fritidsnämndens behov och prioriteringar 2021.*
- *Delegationsordning och viss verkställighet för kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltningsledningskontor (2019).*
- *Översyn av kommunens stöd till Eskilstuna Gymnastikförening, (2013)*
- *Principer för fördelning och hyressättning av kansli- och förrådslokaler (2014).*
- *Principer för fördelning och hyressättning av anläggningsnära lokaler (2015).*
- *Hantering av föreningen Å! Fiske Eskilstuna som stödberättigad förening (2018).*
- *Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern (2017).*
- *Översyn av kultur- och fritidsnämndens stöd till föreningslivet (2012)*
- *Bilaga 1. Kultur- och fritidsnämndens föreningsstöd (2012).*
- *Bilaga 3. Kultur- och fritidsnämndens nuvarande bidragsformer (2012).*
- *Reglemente för kultur- och fritidsnämnden (2017).*
- *Rutin för handläggning av föreningsbidrag vid jäv (2019).*
- *Möte med EGF, ej namngiven powerpointpresentation (2013).*
- *Tema föreningsbidrag, ej namngiven powerpointpresentation (år går ej att fastställa).*
- *Beslutade riktlinjer för föreningars möjlighet till intäkter av reklamplatser i kultur- och fritidsnämndens lokaler, anläggningar, scener och arenor (2017).*

Intervjurespondenter

- Kultur- och fritidsnämndens presidium
- Förvaltningsstrateg
- Handläggare föreningsstöd
- Utvecklare föreningsstöd